



Stine Egede
Inatsisartunut ilaasortaq, Inuit Ataqatigiit

§ 37 naapertorlugu apeqummut 302/2018 akissut

1. Ukiumut iviangimikkut qassit kræfteqalertarpat, - ukiuni kingullerni tallimani?

Akissut:

Arnat, piffissami 2011-2015 iviangimikkut kræfteqartut paasineqartut amerlassusaannut takussutissaq. Kisitsisit NORDCAN-nalunaarsuiffimmeerput¹.

Ukioq:	2011	2012	2013	2014	2015
Amerlassuseq:	23	19	26	21	15

2. Ukiumut qassit suliaritittarpat ?

Akissut:

Arnat tamarmik, nakorsiartarfimmi iviangikkut assilitinnikkut kræfteqartut paasineqartut, suliaritinnissamut neqeroorfigineqartarput. Arnat arlaqanngitsunnguit suliaritinnissartik kissaatigineq ajorsimavaat, tamannalu amerlanertigut qanoq innermik pissuteqartarpoq (ukiut, nappaatit allat allallu).

a. Qassit iviangeersittarpat?

Akissut:

Arnat amerlanerpaat, iviangikkut kræfteqartutut paasineqartut iviangeersittarput. Tassa imaappoq, apequt 1-imi akissummi takussutissami amerlassutsit assigiipjaarput.

b. Qassit iviangeq pigiinnarlugu suliaritittarpat?

Akissut:

Iviangeq pigiinnarlugu suliaritinnissamut periarfissamut apeqqutaasarput iviangip angissusaa kiisalu tinupasup inissisimaffia. Suliaritinneq Kalaallit Nunaanni pisinnaavoq, kisiannili suliaritereernerup kingorna Danmarkimut qinnguartartikkiartorluni aallaqattaartoqarnissaa piomasqaataavoq. Ukiumut agguaqatigiissillugu napparsimasut marluk iviangeq pigiinnarlugu suliaritittarput.

c. Qassit nunatsinni suliaritittarpat?

Akissut:

Napparsimasut tamarmik Kalaallit Nunaanni suliarineqarsinnaapput.

12-12-2018
Sags nr. 2018 - 24828
Akt nr. 9430451

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

¹ <http://www-dep.iarc.fr/NORDCAN/DK/frame.asp>

d. Qassit Danmarkimi suliaritittarpat?

Akissut:

Napparsimasut ikittuinnaat Peqqinnissaqarfiup qinnuteqarneratigut Danmarkimi suliaritittarput.

3. Ukiuni tallimani kingullerni arnat qassit ukiumut iviangimikkut kræfteqarnertsik toqutigisarpat?

Akissut:

Piffissami 2011-2015-imi iviangimikkut kræfteqarlutik toqusut amerlassusaasa takussutissartaat².

Ukioq:	2011	2012	2013	2014	2015
Amerlassuseq:	9	3	2	2	3

4. Nunatsinni arnat qassit kingornuttakkamik Brca-mik peqarpat ?

- a. Aaqqissuussaasumik kingornuttakkamik Brca-imik peqartut kingornuttakkap kinguaariinnut ingerlaqqittarnera pillugu iluuseqarifigineqarluni illisimatitsissutigineqartarpa?**

Akissut:

Kingornuttakkamik BRCA-mik pigisaqartoqartoq paasineqaraangat siuaasanik nalunaarsuiffimmik suliaqartoqartarpoq. Maannakkuugallartoq ilaqutariit 57-it BRCA-positivitut nalunaarsorneqarput.

- b. Arnat kræfteqartut peqqinnissaqarfimmi sullinneqarnerminni tamatigut Brca-mik peqarsinnaanermut aaversittarpat?**

Akissut:

BRCA-mik peqarsinnaaneq paasiniarlugu aaviinerit Peqqinnissaqarfimmi 2014-imi illi, arnanut iviangimikkut mannessaqarfikkullu kræfteqartunut tamanut neqeroorutaapput. Siusinnerusukkut neqeroorut taamaallaat napparsimasunut 40-t ataallugit ukiulinnut imaluunniit ilaqutariinni arlalinnik qulaani taaneqartunik kræfteqartoqarsimanerneranut atuussimavoq, maanna Danmarkimi neqeroorut atuuttoq assigalugu.

- c. Misissuisoqarsimangippat suna patsisaava ?**

Akissut:

2014-imi illi anguniagaavoq kikkut tamarmik misissorneqassasut. Arlaqanngitsunilli pisoqartarsimavoq, misissuisoqanngitsoorsimalluni ass. allamik katsorsartittoqarnerani, pingaarnertut katsorsaaneq Danmarkimi ingerlasimatillugu.

5. Ukiumut arnat qassit iviangimikkut assilitillutillu misissorneqartarpat (mammografi) ?

² <http://www-dep.iarc.fr/NORDCAN/DK/frame.asp>

Akissut:

Napparsimasut tamarmik, malunnartumik tinupasullit, iviangimikkut anniartut imaluunniit ajuartut mammografiimik misissortinnissamut neqeroorfigineqartarput. Tamatuma saniatigut napparsimasut BRCA-positiviusut, aamma napparsimasut iviangikkut kræfteqarnermi nakkutigineqartut nakorsiartarfimmi iviangikkut mammografiimik misissortinnissamut neqeroorfigineqartarput. 2017-imi Peqqinnissaqarfik 593-eriarluni mammografiimik misissuivoq. 2018-imi maannakkumut 681-eriarluni mammografiimik misissuisoqarsimavoq.

6. Iviangikkut misissuisarnek ukiumut qanoq akeqarpa, sinerissamit tikillutik ineqarlutikil.il. ?**Akissut:**

2018-imi aningaasartuutit 5 mio. kr.-it missaanniittut missingerneqarpoq. Naatsorsuinermut tunngaviupput DRG-mut akit Danmarkimi atorineqartut, kiisalu angalanermut uninnganermullu aningaasartuutit.

7. Qanoq akulikitsigisumik arnat iviangimikkut misissorneqartarpat ?**Akissut:**

Arnaq malunnartumik tinupasoqarpat, iviangikkut anniarpat imaluunniit iviangikkut ajuarpat nakorsiartarfimmi mammografiimik misissortissaaq. Misissuineq apeqqutaalluni nakkutilliilluni mammografiimik misissuisoqarsinnaavoq. Sullitat malittarineqarnerat erniinnartumik naammassineqartarput, misissuinerup takutippagu suna tamarmi nalinginnaasusooq. Apeqqut 5-imut akissut aamma takuuk.

8. Misissortittarnerup (mammografi) assilisinnerullu akulikissusaa ukioqqortussutsumik agguataarisimanermit aallaaveqarpa?**Akissut:**

Arnat tamarmik ukiui apeqqutaanatik Peqqinnissaqarfimmi assigiimmik neqeroorfigineqartarput.

9. Brca-mik peqarnermi peqannginnermilluunniit mammografi-mik misissortinnerup assilisinnerullu akulikissusaa allaanerussuteqarpa?**Akissut:**

Arnaq BRCA-positiviuguni ukioq allortarlugu mammografiimik misissorneqarnissamik kiisalu ukiut tamaasa gynækologimit (arnat iluinut nakorsamik) misissorneqarnissamik neqeroorfigineqartarpoq. Danmarkimi nakorsiartarfimmi mammografiimik misissortinneq ukioq allortarlugu neqeroorutigineqartarpoq. Uppernarsaatissaqanngilarli ukiut tamaasa misissortinneq ukiut marlukkaarlugit misissortittarnermit pitsaanerusoq. Misissuinermut

atatillugu qinngornerit imminerminni iviangikkut kræftimik ineriartortitseqataasinnaapput. Taamaattumik Peqqinnissaqarfimmi aalajangerneqarpoq, Kalaallit Nunaanni neqerooruteqartarneq ukioq allortarlugu pisassasoq. Misissuinerit marluk akornanni iviangikkut tinunermik naammattuuisoqarpat erngertumik nakorsiartarfimmi mammografiimik misissuinissamut neqerooruteqartoqartarpoq.

Maannakkorpiaq arnat 94-it BRCA-positivit, ukioq allortarlugu mammografiimik misissortittarput. Ukiumoortumik gynækologiskimik misissortinneq nakorsap immikkut ilisimasallip tikeraarneranut atatillugu illoqarfigisami ingerlanneqartarpoq. Arnat, BRCA-positiviunngitsut, mammografiimik misissortinnissamut neqeroorfigineqarneq ajorput, malunnartumik tinupasoqanngippata, iviangikkut annianngippata imaluunniit iviangikkut ajuanngippata.

10. Naalackersuisut qulaani pineqartunut tunngasunik allanik taasarialinnik peqarpat?

Oqaatigineqarsinnaavoq, kræfti akiorniarlugu pilersaarummi immikkoortut arlallit nalilersornissaannut sulineq aallartisarneqareertoq. Aalajangiisuulluinnarpoq paasissallugu, napparsimasut malittarineqarneri pitsanngorsarneqarsinnaassappata kræfti akiorniarlugu pilersaarummi iluarsiiisoqarnissaanut pisariaqartitsisoqarnerisq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Martha Abelsen